

BELÜGYMINISZTERIUM

SZIGORÚAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!

10—1950/1971.

012

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERIUMÁNAK
ÜGYRENDJE**

ÁBTL - 4.2 - 10 - 1950/1971 /1

4.2. II. 1
10-1950/1971

19. doboz

BELÜGYMINISZTERIUM

10—1950/1971.

SZIGORÚAN TITKOS!

KÜLÖNÖSEN FONTOS!

Jóváhagyom:

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

SZIGORÚAN TITKOS	
Időpont: 65-30/72.	
Értékelés: 1972-I-7-	7 fcl.
Ügyintézés: Major aláír.	

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERIUMÁNAK
ÜGYRENDJE**

I. FEJEZET

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERIUMA FELADATAI

1. A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma (a továbbiakban: minisztérium) alapvető feladata a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány politikájának, irányelveinek megfelelően, szocialista államunk belső rendjének és biztonságának védelme.

Feladatát a Magyar Szocialista Munkáspárt határozatai és irányelvei, népköztársaságunk törvényei, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány határozatai és rendeletei alapján végzi.

A minisztérium az állambiztonság, a közrend és a közbiztonság védelmének rendszerében bűnüldöző, valamint rendészeti-igazgatási funkciót lát el.

Jogszabályokban meghatározott szakfelügyeletet és szakírányítást gyakorol más főhatóságok felé, és a tanácsokhoz tartozó szervek rendészeti igazgatás körében ellátott tevékenysége felett.

2. A minisztérium és szervei egymással szorosan együttműködve és egységben védik a Magyar Népköztársaság politikai, társadalmi, gazdasági rendjét, a közrendet, közbiztonságot, őrzik az államhatárokat, biztosítják az állampolgárok személyi- és vagyonbiztonságát. A bűnözés elleni harc sajátos eszközeivel és a rendészeti feladatok ellátásával küzdenek az állam biztonságát, a közbiztonságot, a társadalmi tulajdont, az államhatárokat, az állampolgárok életét, személyét és vagyonát sértő, vagy veszélyeztető bűncselekmények megelőzéséért, illetőleg felszámolásáért.

A minisztérium irányítja szerveinek rendészeti, igazgatási tevékenységét, így különösen az igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti, tűzrendészeti és egyéb, az állampolgárokat érintő feladatok ellátását.

3. A belügyi szervek tevékenységük során együttműködnek az állami és társadalmi szervekkel, a tárminisztériumokkal, az országos hatáskörű szervekkel, valamint a Legfőbb Ügyészséggel, munkásőrséggel, támaszkodnak az önkéntes segítők és az állampolgárok segítségére.
4. A minisztérium munkájának fő irányát és feladatait az MSZMP Központi Bizottsága és vezető szervei rendszeresen meghatározzák. A minisztérium szerveinek vezetői — meghatározott módon — munkájukról beszámolni kötelesek a pártszerveknek.

A minisztérium mint az államigazgatás egyik központi szerve a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány irányítása és ellenőrzése alá tartozik.

II. FEJEZET

A MINISZTERIUM SZERVEZETE ÉS IRÁNYÍTÁSA

5. A minisztérium szerveinek felépítése és a szervek irányítása:

A)

A belügyminiszter (a továbbiakban: miniszter) felelős a minisztérium egész tevékenységéért.

Közvetlen irányítása alá tartoznak:

- a miniszterhelyettesek,
- a Miniszteri Titkárság,
- a BM Titkárság,
- az Információfeldolgozó és Felügyeleti Csoportfőnökség,

- a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya,
- a budapesti és megyei rendőrfőkapitányok.

B)

A miniszter első helyettese irányítása alá tartoznak:

- a Miniszter Első Helyettes Titkársága,
- az Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség,
- az „M” és Szervezési Csoportfőnökség,
- a Határőrség Országos Parancsnokság,
- a Kormányőrség Parancsnokság,
- a Nyilvántartó Központ,
- a Belbiztonsági Osztály.

C)

A pénzügyi, anyagi, műszaki miniszterhelyettes irányítása alá tartoznak:

- a főcsoportfőnök-helyettes,
- a Miniszterhelyettesi Titkárság;

az **I. Főcsoportfőnökség** és szervei:

- az I/I. (Terv- és Pénzügyi) Csoportfőnökség,
- az I/II. (Anyagi- és Technikai) Csoportfőnökség,
- az I/III. (Műszaki Fejlesztési) Csoportfőnökség,
- az Egészségügyi Osztály,
- az Ellenőrzési Osztály,
- a Külügyi Osztály,
- az Üdültetési és Gyermekneveltetési Osztály,
- a Központi Ellátó Parancsnokság,
- a Személyzeti Osztály,
- az Újpesti Dózsa SC, valamint a Dózsa egyesületek.

D)

A rendőri miniszterhelyettes irányítása alá tartoznak:

- a főcsoportfőnökhelyettes,
- a Miniszterhelyettesi Titkárság;

a **II. Főcsoportfőnökség** és szervei:

- a II/I. (Bűnügyi) Csoportfőnökség,
- a II/II. (Közbiztonsági) Csoportfőnökség,
- a II/III. (Közlekedési) Csoportfőnökség,
- a Személyzeti Osztály,
- a Készenléti Rendőri Ezred, továbbá
- a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság.

E)

Az állambiztonsági miniszterhelyettes irányítása alá tartoznak:

- a főcsoportfőnök első helyettese és a főcsoportfőnökhelyettesek,
- a Miniszterhelyettesi Titkárság;

a **III. Főcsoportfőnökség** és szervei:

- a III/I. Csoportfőnökség,
- a III/II. Csoportfőnökség,
- a III/III. Csoportfőnökség,
- a III/IV. Csoportfőnökség,
- a III/V. Csoportfőnökség,
- a III/1. (Vizsgálati) Osztály,
- a III/2. (Operatív Figyelő és Kt-zó) Osztály,
- a III/3. („K” Ellenőrzési) Osztály,
- a III/4. („X” Ellenőrzési) Osztály,
- a III/5. (Rádióelhárítási) Osztály,
- a III/6. (Személyzeti) Osztály.

F)

A személyügyi miniszterhelyettes irányítása alá tartoznak:

— a Miniszterhelyettesi Titkárság;

a **IV. Főcsoportfőnökség** és szervei:

— a IV/I. (Tanulmányi- és Propaganda) Csoportfőnökség,

— a IV/II. (Személyügyi) Csoportfőnökség,

— a Fegyelmi Osztály, továbbá

— a Rendőrtiszti Főiskola,

— a Műszaki Tanfolyam,

— a Határőr Tisztképző Iskola,

— a Tűzoltó Tisztképző Iskola,

— a Tartalékos Tisztképző Iskola,

— a Kun Béla Tiszthelyettesképző Iskola,

— az Alapfokú Rendőriskola,

— a Kutyavezetőképző Iskola.

III. FEJEZET

A MINISZTER

6. A miniszter a minisztérium és szervei egyszemélyi felelős vezetője. Irányítja a minisztérium és a belügyi szervek munkáját. Gondoskodik az irányítása alá tartozó szerveknél a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány politikájának megvalósításáról. Biztosítja, hogy a szervek az Alkotmány és más jogszabályok rendelkezései alapján a törvényesség követelményeinek megfelelően dolgozzanak.

7. A miniszter — a jogszabályokban kapott felhatalmazás keretében — meghatározza a minisztérium és a belügyi szervek szervezeti felépítését, feladatait, valamint hatáskörét.

8. A miniszter — a jogszabályokban kapott felhatalmazás alapján — szakfelügyeletet és szakirányítást gyakorol más minisztériumok, állami és tanácsi szervek meghatározott tevékenysége felett. (Pl. üzemrendészeti, tűzrendészeti, fegyverügyi, személyi igazolványokkal összefüggő feladatok stb.). Hatáskörében az állampolgárookra és a jogi személyekre vonatkozóan jogokat és kötelezettségeket állapíthat meg.
9. A miniszter jogkörét általában jogszabályok (rendeletek, parancsok, utasítások, szabályzatok) illetőleg döntések kiadása útján gyakorolja.
10. A miniszter meghatározza a minisztérium szerveinek, vezetőinek hatáskörét, jogkörébe vonhatja, megváltoztathatja és hatályon kívül helyezheti a minisztérium bármely vezetője által kiadott intézkedést.
11. A miniszter személyes hatáskörben jelentéseket, előterjesztéseket és javaslatokat tesz a párt, a kormány a Honvédelmi Bizottság, a Gazdasági Bizottság részére.
A minisztérium tevékenységéért felelősséggel tartozik az Országgyűlésnek, az Elnöki Tanácsnak, és a Kormánynak, e szerveknek beszámolni köteles.
12. A miniszter jóváhagyja:
- a főcsoportfőnökségek munkájáról szóló
 - minden év március 1. napjáig felterjesztendő — jelentést és — a január 15-ig elkészítendő — éves munkatervet;
 - az országos jelentőségű belpolitikai és külpolitikai állambiztonsági és rendőri akciókat, illetőleg intézkedéseket;
 - a főcsoportfőnökségek, a csoportfőnökségek, az országos parancsnokságok és a főkapitányságok egész személyi állományát érintő riadó vagy „M” gyakorlat elrendelését;
 - a csoportfőnökségek, osztályok, illetőleg azonos szintű szervek létrehozását, megszüntetését;
 - a főcsoportfőnökségek, országos parancsnokságok, csoportfőnökségek, önálló osztályok létszámát és ezen szervek közötti létszám átcsoportosítást;
 - osztályvezető helyettesi és az annál magasabb vezetői státuszok rendszeresítését;

- a sorozott állomány státuszainak hivatásossá történő átminősítését;
- a rendszeresített tiszti, zászlósi és tiszthelyettesi állomány növelését;
- a kinevezett polgári alkalmazotti, zászlósi és tiszthelyettesi munkakörök tiszti munkakörre való átminősítését;
- a főcsoportfőnökségek, a budapesti és megyei rendőrfőkapitányságok, valamint a közvetlen irányítása alá tartozó szervek ügyrendjeit;
- a szervezéssel kapcsolatos alapvető intézkedéseket;
- az alapvető fejlesztési, tervezési, költségvetési, anyagi és építési vonatkozású tervek és rendelkezések;
- a felső pártszervek, illetőleg annak tagjai tájékoztatására készült értékelő jelentéseket és információkat;
- a baráti országok belügyi és állambiztonsági szerveivel tervezett fontosabb megállapodások és szerződések tervezeteit, és az ezekbe az országokba utazó delegációk kiutazásának tervét;
- a kapitalista országokban dolgozó beosztottak kinevezését, kihelyezését, illetőleg rendkívüli esetben való hazarendelését;
- az „SZT” állomány szervezését és létszámának megállapítását;
- a kinevezett polgári alkalmazottak létszámkeretét;
- a BM Hatásköri Listában meghatározott intézkedéseket.

IV. FEJEZET

A MINISZTERHELYETTESEK JOGKÖRE ÉS FELADATAI

13. A minisztert irányító jogköre gyakorlásában segíti a miniszter első helyettese, az állambiztonsági, a rendőri, a pénzügyi-anyagi-műszaki és a személyügyi miniszterhelyettes.

Távollétében, illetve akadályoztatása esetén helyettesítését a miniszter első helyettese látja el.

14. A miniszterhelyettesek irányítják — külön rendelkezésben foglaltak szerint — az alárendeltségükbe tartozó főcsoport-

főnökséget, parancsnokságokat, csoportfőnökségeket, önálló osztályokat és döntenek a hatáskörükbe utalt, illetve a miniszter által meghatározott ügyekben. Megváltoztathatják a felsorolt vezetők döntéseit, amennyiben az jogszabállyal, paranccsal vagy utasítással ellentétes.

15. A miniszterhelyettesek felelősek az irányításuk alá tartozó szervek tevékenységével kapcsolatos politikai és szakmai elvek kialakításáért és érvényesítéséért, valamint az azokkal összefüggő célkitűzések egységes végrehajtásáért.

Gondoskodnak arról, hogy az irányításuk alá tartozó szervek munkájukat a párt határozatai, a hatályos jogszabályok, parancsok, utasítások megtartásával végezzék.

16. Az intézkedésre jogosult miniszterhelyettes a végrehajtásban érintett másik miniszterhelyetttel egyetértésben adhat ki rendelkezést, ha a téma a másik miniszterhelyettes hatáskörébe tartozó kérdést is érint. Véleménykülönbség esetén a miniszter dönt.

17. A miniszterhelyettesek hatáskörükbe tartozó kérdésekben — a miniszter jóváhagyása alapján — országos értekezletek tartását rendelhetik el.

V. FEJEZET

A MINISZTERIUM SZERVEINEK FELADATAI

18. A minisztérium szerveinek **részletes feladatait saját ügyrendjük tartalmazza.** Általános feladataikat ez a fejezet határozza meg.

19. **A miniszter közvetlen irányítása alá tartozó szervek a többi szervvel együttműködve biztosítják a hatékony irányításhoz és a miniszteri jogkör gyakorlásához szükséges feltételeket.**

Ennek megfelelően feladataik a következők:

- a miniszterhez döntés, illetőleg aláírás céljából felterjesztett ügyekről tájékoztatás,
- a miniszter személyes levelezésének és fogadásainak, valamint protokoll jellegű tevékenységének szervezése,

- a jogszabály előkészítő és koordináló munka irányítása,
- a meghatározott kérdésekben a minisztérium képviselője a társmisztériumokkal és más külső szervekkel történő tárgyalásokon,
- a minisztérium Kollégiuma tevékenységével kapcsolatos szervezési és adminisztrációs munka ellátása,
- az operatív ügyintézés és a jogszabály nyilvántartás,
- az ügyvitelszervezési és a titkos ügykezelési munka irányítása és ellenőrzése,
- a minisztériumhoz érkező panaszok, bejelentések, javaslatok és kérelmek ügyintézése,
- a napi sajtócikkek és híryanagok koordinálása, sajtótájékoztatók szervezése,
- az országos jelentő szolgálat ellátása,
- a futárszolgálat irányítása és ellenőrzése,
- ✓ — összbürokráciai információfeldolgozó munka szervezése, irányítása, ellenőrzése. A szervezetszerű adatszolgáltatás és a felügyeleti munka rendszerében beérkezett információk központi értékelése, elemzése, a szükséges miniszteri döntések előkészítése,
- ✓ — az egyes szakterületek vezetésének elemző- értékelő tevékenységgel, statisztikai és elektronikus számítógépen feldolgozott adatokkal való segítése,
- a miniszter utasítására a szakterületek tevékenységének ellenőrzése,
- ✓ — a párt és a kormány vezetői részére tájékoztató szerkesztése,
- ✓ — a szervek egységes elveken alapuló összehangolt információs rendszerének kutatása és tervezése,
- ✓ — a biztosított kereteken belül az adatfeldolgozási igények teljesítése,
- a szocialista országok társmisztériumaival történő kapcsolattartás és együttműködés szervezése,
- a nem szocialista országokból a minisztériumhoz érkező — a nemzetközi rendezvényekkel kapcsolatos — megkezelések ügyintézése.

20. A miniszter első helyettese felelős:

az igazgatásrendészeti, útlevelrendészeti és idegenrendészeti munka jogszabályok előírásai szerinti végzéséért; továbbá az államhatárok őrzéséért, a határforgalom ellenőrzésének és a határrend biztosításának megfelelő ellátásáért; a párt és állami vezetők személyének védelméért, meghatározott objektumok őrzéséért; a hatáskörébe tartozó mozgósítási és szervezési kérdésekért, a nyilvántartások megfelelő szintű ellátásáért és a minisztérium belbiztonságának védelméért.

Az irányítása alá tartozó szervek feladatai:

- a közrendészeti (személyi igazolványok és engedélyek kiadása, rendészeti felügyelet, szabálysértési, állampolgársági ügyek intézése, stb.) hatáskörbe utalt tevékenység irányítása,
- az útlevelrendészeti munka végzése,
- az idegenrendészeti munka ellátása,
- a belügyi szervek rendkívüli és háborús időszakra vonatkozó felkészítésének szervezése, irányítása, koordinálása és ellenőrzése,
- a munka hatékonyságát fokozó közép és távlati szervezési koncepciók, módszerek és módosító javaslatok kidolgozása,
- az államhatárok őrizetének, a határforgalom ellenőrzésének és a határrend biztosításának országos irányítása,
- a párt és állami vezetők személyének védelme, valamint meghatározott objektumok őrzése,
- 4 — az állambiztonsági, bűnügyi, lakcím- és közlekedési nyilvántartások központi vezetése,
- a személyi állomány és a belügyi szervek belső biztonságának védelme.

21. A pénzügyi-anyagi-műszaki miniszterhelyettes felelős:

a hatáskörébe tartozó gazdasági és pénzügyi feladatokat ellátó valamennyi szervezeti egység munkájáért; a költségvetésben meghatározott gazdasági kihatású kötelezettségek biztosításáért; a költségvetésben meghatározott feladatoknak eredményes és gazdaságos megoldásához szükséges gaz-

dálkodási feltételek meghatározásáért és a biztosításuk érdekében előírt intézkedések megtételéért; a rendelkezésre álló eszközök rendeltetésszerű és gazdaságos felhasználásához szükséges intézkedések megtételéért; a gazdasági és pénzügyi feladatok végrehajtásának — a jogszabályok előírásai szerinti — ellenőrzéséért; a műszaki fejlesztés színvonalának biztosításáért; a minisztérium egészségügyi, üdültetési, gyermekneveltetési tevékenységének ellátásáért; a meghatározott vezetők vendéglátásának szervezéséért és végrehajtásáért; az operatív szervek speciális pénzügyi és anyagi szükségleteinek biztosításáért; a minisztérium polgári jogi képviselétéért; a Dózsa sportegyesületek feletti felügyeletért.

Az irányítása alá tartozó szervek feladatai:

- a belügyi szervek tevékenységének, feladatainak ellátásához szükséges pénzügyi, anyagi, technikai eszközök biztosítása, ezek gazdálkodásával kapcsolatos és a gazdálkodással összefüggő szervező, irányító funkció gyakorlása,
- a korszerű eszközök és berendezések kutatásának, fejlesztésének, gyártásának, illetőleg alkalmazásának szervezése, a belügyi munka hatékonyságának növelése érdekében, a minisztérium és más meghatározott vezető szervek hírszisztemének és működésének tervezése, szervezése, biztosítása,
- a költségvetési, anyagi, technikai, műszaki fejlesztési tervjavaslatok készítésének szervezése, irányítása, ezek összesítése és előterjesztése,
- a beruházásokra vonatkozó tervező, szervező, irányító és a lebonyolítással kapcsolatos ügyintézői tevékenység ellátása,
- az operatív szervek speciális pénzügyi és anyagi szükségleteinek biztosítása, meghatározott vezető szervek vendéglátásával kapcsolatos ellátás szervezése és végrehajtása,
- a minisztérium egészségügyi, üdültetési és gyermekneveltetési szervei tevékenységének felső szintű tervezése, irányítása,
- a pénzügyi, anyagi ellenőrzés biztosítása,

- a központi szervek anyagi, technikai, elhelyezési szükségleteinek, valamint a működésükhöz szükséges szolgáltatások biztosítása,
- a polgári jogi vonatkozású vitás ügyekben a képviselőlet ellátása,
- a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazotti állomány munkágyeinek intézése.

22. A rendőri miniszterhelyettes felelős:

a bűncselekmények megelőzéséért, felderítéséért, felszámolásáért, a társadalmi tulajdon védelme érdekében együttműködés megteremtéséért a különböző állami, gazdasági és társadalmi szervekkel, az állampolgárok személy- és vagyonbiztonságának védelméért, a közrend, a közlekedés, a közbiztonság rendjének biztosításáért, valamint az állami tűzoltóság területi szervei feletti szakfelügyelet megfelelő ellátásáért.

Az irányítása alá tartozó szervek feladatai:

- a rendőri szervek munkájának szervezése, irányítása és ellenőrzése,
- a bűncselekmények hatékony megelőzése, félbeszakítása és felderítése érdekében intézkedések kidolgozása,
- az állam biztonságát veszélyeztető bűncselekmények felderítéséhez segítség nyújtása,
- a bűnüldözéssel összefüggésben az együttműködés biztosítása, az Igazságügyi Minisztériummal, valamint az ügyészi és a bírói szervekkel,
- az államigazgatás és az igazságszolgáltatás elleni, a közbiztonság és a közrend elleni, a népgazdaság elleni, a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények megelőzése, felderítése, felszámolása érdekében együttműködés biztosítása az állami, gazdasági és társadalmi szervekkel,
- az állampolgárok személye és javai, a család, ifjúság és a nemi erkölcs elleni támadások elhárítása, és védelmének irányítása,
- a közlekedés rendjének biztosítása,

- a közrendvédelmi és karhatalmi feladatok szervezése, ellátása és ellenőrzése,
- a rendőri- karhatalmi tevékenység (zárás, biztosítás stb.) meghatározott területeken,
- az állami tűzoltóság területi szervei felett a szakfelügyelet gyakorlása.

23. Az állambiztonsági miniszterhelyettes felelős:

az állam elleni bűncselekmények felderítéséért, felszámolásáért, a magasszintű hírszerzői, kémelhárítói munka végzéséért, a belső rendünk megdöntésére, gyengítésére, aláásására irányuló illegális szervezetek, személyek és csoportok felderítéséért és tevékenységük félbeszakításáért, a katonai titkok védelméért, az államtitok védelmi és rejtjelző munka biztosításáért, továbbá e munkákhoz szükséges és rendszeresített technikai eszközök biztosításáért. Feladatát a hatáskörébe utalt sajátos eszközökkel és módszerekkel — szoros együttműködésben a minisztérium többi szervével, illetőleg támaszkodva ezek segítségére — végzi.

Az irányítása alá tartozó szervek feladatai:

- az állam biztonságának, politikai, társadalmi és gazdasági rendjének védelme a külső és belső ellenség tevékenységével szemben,
- hazánk és a szocialista tábor országaival szemben ellenséges tevékenységet kifejtő imperialista államok politikai, gazdasági, katonai és műszaki-tudományos tevékenységéről titkos információk szerzése,
- az imperialista hírszerző és elhárító szervek, valamint a hazánkkal szemben ellenséges magyar emigrációs szervezetek tevékenységének felderítése és megakadályozása,
- az állam biztonságának, politikai, társadalmi és gazdasági rendjének aláásására, gyengítésére, megdöntésére ellenséges aknamunkát folytató személyek ügyében nyomozások elrendelése és lefolytatása.
- az ország területén működő ellenséges illegális szervezetek, csoportok és személyek tevékenységének felderítése és félbeszakítása, a megelőzést segítő intézkedések kidolgozása,

- a fegyveres erők és objektumainak, a népgazdaság állambiztonsági szempontból jelentős ágazatainak, (hadipar, közlekedés, hírközlés) valamint az ország bel- és külpolitikai érdekei és nemzetközi kapcsolatai folytán kiemelkedő fontosságú területeinek operatív védelme a kémkedés, hazaárulás, összeesküvés és más politikai jellegű ellenséges tevékenységgel szemben,
- az államtitokvédelmi és rejtjelző munka irányítása és ellenőrzése, a társmínisztériumoknál és az országos hata-
táskörű szerveknél,
- az állambiztonsági munkához szükséges technikai eszközök megfelelő alkalmazásának biztosítása.

24. A személyügyi miniszterhelyettes felelős:

A minisztérium személyügyi munkájának szervezéséért, továbbfejlesztéséért, a káderutánpótlás megszervezésének biztosításáért, a hivatásos és tartalékállomány kiképzéséért és továbbképzéséért, a minisztérium külső propaganda tevékenységének megfelelő ellátásáért, az állománnyal összefüggő személyzeti kérdések bonyolításáért, a hatáskörébe utalt fegyelmi munkáért, a szociális ügyek intézéséért, továbbá a személyi állomány nyilvántartásának szervezéséért.

Az irányítása alá tartozó szervek feladatai:

- a párt és a kormány személyügyi munkára vonatkozó határozatainak, irányelveinek, a miniszter által jóváhagyott káderpolitikai elveknek következetes érvényesítése a minisztériumban,
- a minisztérium személyügyi munkájának szervezésére, végzésére, továbbfejlesztésére, a káderutánpótlás biztosítására vonatkozó elvek kidolgozása, a belügyi szervek személyügyi tevékenységének elemzése, értékelése, ellenőrzése,
- a hivatásos állomány személyi ügyei intézésének szabályozása és megszervezése,
- a minisztérium iskoláztatási terve alapján a hivatásos és tartalékállomány kiképzésének, továbbképzésének megszervezése, irányítása, a felsőfokú állami beiskolázás tervszerűségének biztosítása,

- sajátos eszközeinek és lehetőségeinek felhasználásával (oktatás, sajtó, film stb.) a személyi állomány szakmai és politikai felkészültségének fejlesztése,
- a minisztérium külső propaganda tevékenysége irányának, feladatainak, módszereinek kidolgozása, a hatáskörébe utalt propaganda feladatok végzése, a BM területi szervei ez irányú tevékenységének segítése, ellenőrzése,
- tanintézetek működtetése, oktató-nevelő munkájának irányítása, ellenőrzése, értékelése,
- a felszabadulás előtti forradalmi mozgalom kiemelkedő harcossaira vonatkozó határozatok, parancsok végrehajtásának elősegítése. A BM hősi halottai hozzátartozóinak, valamint a belügyi nyugdíjasok — személyügyi szervek feladatkörébe utalt — szociális ügyeinek intézése,
- a minisztérium szervei fegyelmi helyzetének, tevékenységének értékelése, elemzése. Hatályos jogszabályok alapján a feladatkörébe utalt büntető és fegyelmi ügyekben a vizsgálat lefolytatása,
- a személyi állomány nyilvántartásának megszervezése,
- a személyügyi munka végzése során szoros együttműködés a miniszterhelyettesekkel, szakmai szervek vezetőivel,
- a személyügyi szervek jelentési és tájékoztatási tevékenységének figyelemmel kísérése, elemzése, ellenőrzése és segítése,
- a hatáskörébe utalt személyügyi kérdésekről valamennyi szerv vezetőjének írásban vagy szóban történő beszámoltatása,
- a minisztérium személyügyi munkájának értékelése, **javaslatok, intézkedések kidolgozása a személyügyi munka továbbfejlesztésére,**
- a hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásáról rendszeres jelentéstétel a miniszternek, valamint a miniszterhelyettesek, az illetékes BM pártszervezetek tájékoztatása.

AZ IRÁNYÍTÁS ÉS A JOGSZABÁLY KIADÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

25. Az irányítás — alá- és fölérendeltségben — parancsnoki rendszerben történik. Az egyszemélyi felelős parancsnok (vezető) jogkörét — a kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyek kivételével — részben megoszthatja helyettesével, illetőleg más beosztottjával. Ez azonban nem érinti a vezető felelősségét a szerv munkájának egészéért.

A szakágazati és funkcionális jellegű központi irányító tevékenységet az azonos szintű központi szervek szoros együttműködésével kell megvalósítani.

26. A kinevezési, előléptetési, lefokozási, nyugállományba helyezési, vezénylési, különböző engedélyezési és egyéb személynzeti jellegű hatásköröket és jogköröket a BM Hatásköri Listában meghatározottak szerint kell gyakorolni.

27. A belügyi szervek irányítása érdekében a miniszter, a miniszterhelyettesek, országos parancsnokok, csoportfőnökök és az önálló osztályvezetők parancsokat, utasításokat, szabályzatokat, illetve körleveleket adhatnak ki. Szükséges esetben együttes parancs, utasítás, illetőleg szabályzat is kiadható.

A megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok állományuk részére egy-egy konkrét kérdésben parancs és utasítás kiadási joggal rendelkeznek.

Parancsot a szervek katonai (fegyveres) jellegű tevékenységével, illetőleg rendjével (szervezési, személyügyi intézkedések stb.) szoros összefüggésben álló kérdésekben lehet kiadni.

Utasítás kiadása azoknak a feladatoknak a szabályozására történik, amelyek a szakmai jellegű (állambiztonsági, bűnügyi, gazdasági stb.) munka ellátásának általános kérdéseire és eljárására vonatkoznak.

Szabályzatban lehet rendezni a speciális tevékenységgel (testületek, intézmények szolgálati rendjével, egészségügyi,

ruházati, elhelyezési, újítási stb. munkával) összefüggő technikai és eljárási részletkérdéseket.

Körlevél kiadására akkor kerül sor, amikor a szervek értesítéséről, tájékoztatásáról, vagy egyes intézkedések megtételéről kell gondoskodni.

Körlevél kiadására önálló osztályvezetőig bezárólag minden vezető, parancsnok jogosult.

28. A parancs, utasítás és szabályzat tervezetét a kiadásra jogosult vezető (parancsnok) irányítása alá tartozó illetékes szerv készíti elő és koordinálja.

A miniszter, miniszterhelyettes által kiadásra kerülő parancs, utasítás, illetőleg szabályzat előzetesen jóváhagyott tervezetét koordinálásra meg kell küldeni a BM Titkárságnak.

A csoportfőnöki, vagy alacsonyabb szintű parancs, utasítás kiadására csak az illetékes főcsoportfőnökségen történő nyilvántartásba vétel után kerülhet sor.

A BM Titkárság a tervezetet véleményezés céljából — általában tizenöt napos határidővel — megküldi az érdekelt belügyi szerveknek, valamint szükséges esetben külső szerveknek is. Az esetleges észrevételeket koordinálja, majd javaslatáról tájékoztatja az illetékes vezetőt.

A funkcionális feladatokat ellátó csoportfőnökségek (önálló osztályok) felsőbb szinten jóváhagyásra kerülő különböző előterjesztéseiket az érintett szakágazatok azonos szintű vezetőivel előzetesen egyeztetessék.

29. A minisztérium képviselőjében állásfoglalásra jogosultak:

- a) a miniszterhelyettesek, az irányításuk alá tartozó szerveket érintő kérdésekben, valamint — a miniszter felhatalmazásával — más ügyekben is;
- b) a BM Titkárság vezetője a miniszter, illetőleg a miniszterhelyettesek által hatáskörébe utalt kérdésekben;
- c) a vezetők (parancsnokok) az irányításuk alá tartozó szerveket érintő, meghatározott kérdésekben;
- d) a Kollégium tagjai — a miniszter megbízása alapján — a tárca egészét érintő kérdésekben is.

30. A miniszter által kiadásra kerülő jogszabályok és a kormány-előterjesztések tervezeteit — az érintett belügyi szervekkel együttműködve — a BM Titkárság készíti elő.
31. A társmínisztériumok által véleményezésre megküldött jogszabály és előterjesztés tervezeteket a BM Titkárság koordinálja. A válasz tervezetét a BM Titkárság vezetője felterjeszti a miniszterhez, illetőleg az illetékes miniszterhelyetteshez.

VII. FEJEZET

AZ ÜGYINTÉZÉS ÉS A TÁJÉKOZTATÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

32. A belügyi szervek a munkájukat kölcsönösen érintő ügyekben kötelesek egymást tájékoztatni. A tájékoztatást általában azonos szintű vezetők, illetőleg szervek adják. Konkrét állambiztonsági és bűnügyekben azonban tájékoztatás csak az érintett vezetőnél egy szinttel magasabb beosztású előjáró engedélyével történhet.
 33. Az ügyintézés során törekedni kell a munkakapcsolat formájában történő gyors és hatékony tájékozódásra, illetőleg intézkedésre. Az indokolatlan, párhuzamos, vagy terjedős írásbeliséget mellőzni kell.
 34. A kiadmányozási jog — az ügyekben való döntés, illetőleg a tervezetek jóváhagyása — a szerv vezetőjét (parancsnokát) illeti meg. A vezető meghatározott körben átruházhatja a kiadmányozás jogát helyettesére, illetőleg más beosztottjára.
 35. A külső szervekkel történő szóbeli és írásbeli érintkezésben a konspirációs szabályok alapján kell eljárni. A belügyi szervek szervezetére, munkamódszereire, létszámára és egyéb a biztonsággal kapcsolatos körülményre vonatkozó adatot vagy utalást közölni nem lehet.
- A társmínisztériumok vagy más központi állami szervek részére írásbeli szignalizáció csak a miniszter, illetőleg az illetékes miniszterhelyettes engedélyével adható.

36. Külföldi szervezetekkel — jogszabály, vagy a szocialista országok belügyi szerveivel kötött megállapodások felhatalmazása kivételével — a belügyi szervek közvetlenül nem levelezhetnek.

Külföldi állampolgárok részére okiratot kiadni — felsőbb szerv által adott külön felhatalmazás hiányában — nem lehet. Ezeket az ügyeket meg kell küldeni a BM Titkárságnak.

37. A sajtó és más hírközlő szervek részére, a napi eseményekről tájékoztatást — az illetékes vezetővel egyetértésben — a BM Titkárság vezetője adhat. A megyei sajtónak tájékoztatás — a rendőrfőkapitány engedélyével — csak a helyi jellegű köztörvényes (nem politikai vonatkozású) bűncselekményekről, valamint a közlekedésrendészeti, igazgatásrendészeti és más, a lakosságot érintő intézkedésekről adható. A parancsnokságok helyi vezetői a területükön történt napi eseményekről csak az országos parancsnok engedélyével adhatnak tájékoztatást.

Politikai jellegű bűncselekményekről — miniszteri, vagy miniszterhelyettesi engedéllyel — a BM Titkárság vezetője tájékoztathatja a sajtót.

VIII. FEJEZET

A RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁGOK

38. A megyei és a budapesti rendőrfőkapitányok a miniszter közvetlen irányítása alá tartoznak, szakirányítás tekintetében pedig — állambiztonsági, rendőri, igazgatásrendészeti, útlevél, KEOKH, anyagi-pénzügyi, személyügyi munkák stb. kérdéseiben — az illetékes miniszterhelyettesek alárendeltségében tevékenykednek.

A szakirányítás körébe tartozó kérdésekben a főkapitányság szervei részére parancs, utasítás csak a főkapitány útján adható.

39. A rendőrfőkapitányok az alárendeltségükbe tartozó megyei (budapesti) rendőri szervek egyszemélyi felelős vezetői. Alapvető feladatuk a főkapitányság működési területén biztosítani a közrendet és a közbiztonságot, továbbá a ha-

táskörükbe utalt állambiztonsági és igazgatásrendészeti tevékenységet.

40. A rendőrfőkapitányságok munkaterv alapján látják el feladataikat. A munkatervet az illetékes miniszterhelyettesek hagyják jóvá.
41. A rendőrfőkapitányságok tevékenységüket — az alá- és fölérendeltség rendszerében — a minisztérium központi szerveinek szakirányításával látják el, szorosan együttműködve más fegyveres szervekkel.
42. A rendőrfőkapitány köteles beszámolni az MSZMP megyei (budapesti) bizottságnak a párt- és a kormányhatározatok végrehajtásáról, a szocialista törvényesség megtartásáról, a politikai és köztörvényes bűncselekmények alakulásáról, a bűnüldöző és megelőző munka tapasztalatairól, a közrend, a közbiztonság helyzetéről, a rendőri szervek és a lakosság kapcsolatáról, a személyi állomány eszméi, politikai és erkölcsi állapotáról.

A tájékoztatás alól kivételt képeznek, a konkrét és speciális operatív munka, az operatív technika és az operatív nyilvántartás adatai.

Az MSZMP megyei (budapesti) bizottságok első titkárai részére meg kell adni minden segítséget a rendőrfőkapitányságok egész munkájának ellenőrzéséhez. A rendőrfőkapitányok kötelesek rendszeresen tájékoztatni a megyei (budapesti) pártbizottságok első titkárait a rendőrfőkapitányságok egész munkájáról.

A rendőrfőkapitányok működési területükön történt rendkívüli eseményeket az erről szóló parancs szerint soron kívül jelentik a BM Főügyeletnek. Ezzel egyidejűleg kötelesek jelenteni a pártbizottságok első titkárainak is.

43. A rendőrfőkapitány a jogszabály rendelkezéseinek megfelelően beszámol a tanácsai szerveknek a megye (Budapest) közrendjének és közbiztonságának helyzetéről.
44. A rendőrfőkapitány a fontosabb értekezletek időpontjáról előzetes jelentést tesz a miniszternek. A pártbizottság és a

tanács részére készített tájékoztató, illetőleg beszámoló ter-
vezetét pedig előzetesen — a napirend megtárgyalása előtt
legalább tíz nappal — kell felterjeszteni.

45. A rendőrfőkapitányságok, illetőleg beosztottaik munkájuk
hatékonysága érdekében együttműködnek és munkakapcsolat-
ot tartanak a megyei (budapesti) állami, társadalmi, gaz-
dasági és kulturális szervekkel.
46. A miniszter engedélyezi a rendőrfőkapitány részére a sza-
badságra távozást, valamint a megye (Budapest) területé-
nek elhagyását.

IX. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

47. A belügyi szervek ügyrendjeiket a jelen ügyrend szabályai-
nak figyelembevételével kötelesek elkészíteni.

Ügyrend készítésére kötelezettek:

- a főcsoportfőnökségek,
- a BM Titkárság,
- a parancsnokságok,
- a csoportfőnökségek,
- a főkapitányságok,
- az önálló osztályok.

A rendőrfőkapitányságok, határőr kerületek részletes fel-
adatait az illetékes főcsoportfőnökségek, csoportfőnökségek,
országos parancsnokság és önálló osztályok ügyrendjei, —
külön fejezetben — tartalmazzák.

A főkapitányságok ügyrendjét a BM központi szervek ügy-
rendjében meghatározottak szerint — a megyei (budapesti)
sajátosságok figyelembevételével — kell elkészíteni.

48. A BM Karhatalom Országos Parancsnokságára a Honvédelmi Bizottság 2/221/1971. számú határozatában megjelölt átszervezési időpontig, továbbra is vonatkoznak a hatályos jogszabályok, parancsok, utasítások, határozatok.
49. Ez az ügyrend 1972. január hó 1. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 10—195/1967. szám alatt kiadott ügyrend hatályát veszti.

Budapest, 1971. december hó 21.

BORGOS GYULA s. k.,
r. vezérőrnagy
BM Titkárság vezetője

Kapják: miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnökhelyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok, helyetteseik,
önálló osztályvezetők és helyetteseik,
beosztott osztályvezetők,
BM iskolák parancsnokai,
Készült: 280 példányban.